יום ה', ו' בתשרי תשס"ז (28 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

על פיוטי התפילה בימים הנוראים בכלל ועל "ונתנה תוקף" בפרט...

בתפילות "הימים הנוראים" משולבים פיוטים, לחנים ונעימות. הפיוטים מצטיינים ברגש רב ובעושר לשוני. הפיוטים עוסקים בנושאים שונים; יש בהם דברי שבח, תפילות ותחנונים, ויש שבאו להשמיע דברי מוסר ותוכחה, עידוד ונחמה. יש נעימות שנשתמרו אלפי שנים, וביניהן ניגונים, שמקורם בשירת הלויים בבית המקדש.
"ונתנה תוקף" הוא אחד הפיוטים הנודעים, הנאמר בעמידה מול ארון קודש פתוח. המסורת מייחסת פיוט זה לרבי אמנון, אחד מקדושי מגנצה. ר' אמנון היה בעת מסעי הצלב מגדולי הדור ומקורב למלכות. ההגמון - ראש הכנסיה המקומית בקשו שיתנצר. ר' אמנון ביקש שיתנו לו 3 ימים לחשוב בדבר. ואז הובא מול ההגמון. בקשתו היתה שתקוצץ לשונו על שהעזה להעלות הירהורים של המרת הדת. אולם ההגמון סירב, שכן הלשון "היטבה דברה". תחת זאת ציווה לקצץ את אצבעות רגליו וידיו של ר' אמנון. כשהגיע ראש השנה, ביקש ר' אמנון לשאתו לבית הכנסת שכוב על מיטה כשלצדו פרקי אצבעותיו שקוצצו בפקודת ההגמון.
רבי קלונימוס בן רבנא משולם קיבל בחלום מרבי אמנון ממגנצא את הנוסח המדוייק של "ונתנה תוקף" ונצטווה להפיצו לכל מושבות כלל ישראל. רבי קלונימוס הוא צאצא למשפחת קלונימוס, שורת חכמים יהודים שפעלו באיטליה ובאשכנז במאות העשירית וה-11. יתכן שאבי סבו, משה בן קלונימוס, הביא את המשפחה למגנצא. רבי קלונימוס בן משולם מצא את מותו כפרנס הקהילה בעת מסע הצלב בתתנ"ו [1096].
[http://www.daat.ac.il/encyclopedia/value.asp?id1=1505]

בפיוט "ונתנה תוקף" מתואר יום הדין בצורה תמציתית נשגבת ומזעזעת. תיאורו של הקדוש-ברוך-הוא כדיין היושב על כיסא המשפט ודן כל אדם לפי מעשיו וקוצב גורלו לשנה החדשה, מעביר רטט בגופו ובנשמתו של המאמין. הוא נאמר בהתרגשות רבה בקהילות האשכנזים ובכמה קהילות הספרדים ב"מוסף", לפניו או אחריו. מחברו, כמקובל, ר' אמנון ממגנצא, שמת על קידוש השם (במאה ה - 11); **ברם, בגניזת קהיר נמצא פיוט זה והוכח, כי חובר לפני המאה העשירית. וייתכן שר' אמנון אָמַרו בהתרגשות רבה בבית הכנסת ביומו האחרון, לפני מותו על קידוש השם, והתפשט מאז המנהג לאומרו בימים הנוראים, וכך נקשר בשמו.**

§§§§§§§§§

ר' יודן בשם ר"א אמר: שלשה דברים מבטלים גזירות רעות, ואלו הם: **תפלה**, **וצדקה ותשובה**. ושלשתן נאמרו בפסוק אחד. הדא הוא דכתיב: "ויכנעו עמי אשר נקרא שמי עליהם ויתפללו" - זו **תפלה**; "ויבקשו פניי" - הרי **צדקה**, כמו שכתוב [תהלים י"ז] "אני בצדק אחזה פניך"; "וישובו מדרכם הרעה" - זו **תשובה**. ואחר כך: [דברי הימים_ב ז'] "ואסלח לחטאם וארפא את ארצם". [בראשית רבה פרשה מ"ד]
[http://he.wikipedia.org/wiki/]

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18^{07}	(י-ם): 17^{52}	(ת"א): 18^{07}	(חיפה): 17^{58}
צאת השבת	(ב"ש): 19^{04}	(י-ם): 19^{02}	(ת"א): 19^{04}	(חיפה): 19^{03}

פרשת השבוע: "האזינו" [דברים פרק ל"ב] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.